

1 AUGUSTUS 2010 – ACHTTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

PREDIKER 1, 2; 2, 21-23

Ijdelheid der ijdelheden, zegt Prediker, ijdelheid der ijdelheden, en alles is ijdelheid!

Er zijn mensen die zich aftobben en inspannen met wijsheid en kennis van zaken, maar wat ze verdienen, moeten ze afgeven aan anderen die zich niet inspannen. Ook dat is ijdelheid en grote onbillijkheid. Wat heeft een mens tenslotte aan al zijn geploeter, en aan de zorgen waarmee hij zich op aarde kwelt? Alle dagen bereiden hem leed, en ergernis is zijn loon; zelfs 's nachts vindt hij geen rust; ook dat is ijdelheid.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE KOLOSSENZEN 3, 1-5.9-11

Broeders en zusters,

Als gij met Christus ten leven zijt gewekt, zoekt wat boven is, daar waar Christus zetelt aan de rechterhand Gods. Zint op het hemelse, niet op het aardse. Gij zijt immers gestorven en uw leven is nu met Christus verborgen in God. Christus is uw leven, en wanneer Hij verschijnt, zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid.

Maakt dus radicaal een einde aan immorele praktijken: ontucht, onzedelijkheid, hartstocht, begeerlijkheid en de hebzucht die gelijk staat met afgoderij. En beliegt elkaar niet meer. Gij hebt de oude mens met zijn gedragingen afgelegd en u bekleed met de nieuwe mens, die op weg is naar het ware inzicht, terwijl hij zich vernieuwt naar het beeld van zijn Schepper. Dan is er geen sprake meer van Griek of jood, besnedene of onbesnedene, barbaar of Skyth, van slaaf of vrije mens. Daar is alleen Christus, alles in allen.

EVANGELIE

LUCAS 12, 13-21

In die tijd zei iemand uit het volk tegen Jezus: „Mees-ter, zeg aan mijn broer dat hij de erfenis met mij deelt.”

Maar Jezus antwoordde hem: „Man, wie heeft Mij tot rechter of verdeler over u aangesteld?”

En Hij sprak tot hem: „Pas op en wacht u voor alle hebzucht! Want geen enkel bezit – al is dit nog zo overvloedig – kan uw leven veilig stellen.”

Hij vertelde hun de volgende gelijkenis:

„Het land van een rijk man had een grote oogst opgeleverd. Daarom overlegde deze bij zichzelf: ‘Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn oogst te bergen.’ En hij zei: ‘Dit ga ik doen: ik breek mijn schuren af en bouw grotere: daarin zal ik dan heel mijn rijkdom aan koren opbergen. Dan zal ik tot mijzelf zeggen: ‘Man, ge hebt een grote rijkdom liggen, voor lange jaren; rust nu uit, eet en drink en geniet ervan!’ Maar God sprak tot hem: ‘Dwaas! Nog deze nacht komt men uw leven van u opeisen; en al die voorzieningen die ge getroffen hebt, voor wie zijn die dan?’”

„Zo gaat het met iemand die schatten vergaart voor zichzelf, maar niet rijk is bij God.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Een vuurtje

„ALS IK STERF, ZAL NIEMAND mij missen”, zei Kirsten me onlangs. De Franse filosoof Albert Camus herschreef in 1942 de mythe van Sisyphus. Het Griekse verhaal vertelt hoe Sisyphus een rotsblok bergop rolt. Telkens als hij boven komt, rolt het rotsblok weer omlaag. Hij herbegint voor eeuwig dit nutteloze, absurde werk. Hij lacht in bittere wanhoop. Camus schrijft: „We moeten ons inbeelden dat Sisyphus gelukkig is in die absurditeit. De wereld is niet redelijk (rationnel), niet onredelijk (irrationnel), maar redeloos (déraisonnable).” Ook de gelovige filosoof Sören Kierkegaard worstelde met het probleem van de nonsens in zijn boek *De ziekte tot de dood* (1849). De vraag is van alle tijden. Ook bij ons soms: „Waarvoor dient het allemaal? Moeder, waarom leven wij?”

De Bijbel ontwijkt die gevoelens niet. Het evangelie van vandaag gaat erover. Je zwoegt, vergaart rijkdom, maar alles gaat naar de staat en naar enkele resterende familieleden. En vooral de eerste lezing, uit het Boek Prediker, is beklemmend. Prediker is de auteur van „Alles heeft zijn tijd. Er is een tijd om te baren en een tijd om te sterven, een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen. Er is een tijd om lief te hebben en een tijd om te haten” (hoofdstuk 3).

Vandaag lezen we de passage net ervoor: „Ijdelheid der ijdelheden. Alles is lucht en leegte.” De absurditeit, het vernietigende Niets, de nonsensikale zinloosheid. Het is spijtig dat de lezing één vers te vroeg stopt, want daar staat iets wat net een opening toont op een andere dimensie: „Het is daarom nog maar het beste voor een mens dat hij volop geniet van alles wat hij moeizaam heeft verworven. En ook dat, zo heb ik ingezien, is in de hand van God” (Prediker 2, 24).

Het hele Boek Prediker heeft het over de ervaring van het vluchtige en het grijpen naar wind. Maar acht keer komt in het korte boekje deze zin terug: „Ook dat is in de hand van God.” Het is als een lichtje in de verte. Daarom, waarschijnlijk, werd het Boek Prediker niet geschrappt uit de Bijbel.

Hier is hoop, maar heel aarzelend. De kleine geluksmomenten, het kleine genieten beschouwt Prediker als een geschenk van God. En ook in het evangelie is het zo, als we na het fragment van vandaag doorlezen. Vanaf Lucas 12, 22 gaat het over „maak je niet al te bezorgd over wat je zult eten. Deel het weinige genot wat je hebt, met anderen”.

Het omgaan met de absurditeit vinden we ook in de hedendaagse literatuur, bijvoorbeeld in *De weg* van Cormac McCarthy (2010, vijfde druk). Er is een catastrofe over de aarde gekomen met vuurstormen. Alle leven is gedood, behalve enkele benden bandieten en een vader met zijn kind. De wereld is kaal, stil, zonder God. Asgrijs daglicht stolt boven het dode land. Ze trekken naar het zuiden om wat warmte te vinden. De vader zegt: „Als mijn zoontje niet het woord Gods is, heeft God nooit gesproken.” In die overleden wereld trachten ze te overleven door in verwoeste huizen te zoeken naar voorraad. De gruisige lucht verstikt.

Ze schuilen in kelders, als er bandieten opduiken. De vader wil zijn zoon redden: „Het komt wel goed, hé, papa?” „Jazeker, want wij dragen het vuur.” „Ja, wij dragen het vuur. Zouden er nog mensen zijn die het vuur dragen?” Eerst is dat letterlijk een vuurtje dat ze bewaren in een potje, maar stilaan verinnerlijkt het woord ‘vuur’.

Eindelijk komen ze aan de Zuidzee, maar ook die is dood, een loden zee en een onverschillige zon. Vader is stervende. Hij zegt tot zijn zoontje: „Jij moet het vuur verder dragen.” „Waar is dat vuur? Het is al lang gedoofd.” „Nee, het zit nu in je binnenste. Altijd al, ik kan het zien. Je zult goedheid op je weg vinden. Zo is het altijd gegaan. Zo zal het ook nu weer gaan.”

De jongen dekt zijn dode vader toe met de dekens die hem nog resten. En gaat verder. En net dan ontmoet hij mensen, die ook het vuur dragen. Een vrouw drukt hem tegen zich aan: „Ik ben zo blij je te vinden. Ze praatte soms met hem over God. De jongen probeerde met God te praten, maar het liefste praatte hij met zijn vader. De vrouw zei dat het goed was. Ze zei dat de adem Gods zijn adem was.”

Heel diep in ons hart, ook op de meest absurde dagen, brandt een vuurtje. Gods vuur. Als we dat maar in de dagen met een onverschillige zon konden vinden.

„Als ik sterf, zal niemand me missen.” „Toch wel, want ze dragen jouw vuur verder.”